

MAGYAR CSERKÉSZ

HUNGARIAN SCOUT MAGAZINE

XXVI. (50.) ÉVFOLYAM

1975. 1-2. SZÁM

Európai cserkészvezetői konferencia
(Bonn, Venusberg).

GÖNCÖLSZEKÉR NÉLKÜL

Tavaly Szentistvánkor múlt huszonöt éve, hogy egy szerény, külvárosi lakásban hét, lelkes fiatal megalapította a 13-as riói cserkészcsapatot. Karácsonykor ünnepelte ezt a tisztes jubileumot a riói csapat, mely annyi idő után is, szépen, erőteljesen működik, hála a vezetőknek, Molnár Ilus néminek és társainak.

Huszonöt év nagy idő. Történeszek nemzedéki élettartamnak jelölik meg. Az átlag emberi életkor, persze, ennél lényegesen hosszabb, de 25-30 év az az időszak, amennyit a történelem egy nemzedéknek jut, hogy alkotóereje teljében önmagát kifejezhesse. Előtte a mindig hosszabbra nyúló felkészülés, utána a számotvetés bölcs mosoly — aa futja a bölcsességből — és búcsúzás.

Emlékünk között keresgéltek a mindent megszépítő messzeségben. Többben is szölkáltak, hogy segítsék összekészíteni a csapat egykori hagyományait, mert a 13-asok többszöri költözése, viszontagságos múltja miatt minden elveszett. Én azt hiszem, hogy a legfontosabb megmaradt: a megmaradás vágya. A csapat élete, válságokból újra meg újra feltámadása kicsiben a magyar sorsot példázza. Kicsi volt mindig a riói magyar kolónia, magunk között úgy hívtuk: mohácsi kolónia. A szétvertség tudatát őrzi közösség, kicsisége tudatában mindig tudott nagyot alkotni. Cserkészparkjuk, a Mindszenty Kert partján a maga szépségében, harmóniájában. Őrsi házikók, csobogó patak, sudár eukaliptuszok, körben ezer méter fölé nyúló csúcsok, s szinte az erdei utak mentén magyarok hétvégi, nyugdíjas házai. Kulturált is volt ez a közösség, Arany János idejének több lelkes őrzője között nőttek fel a fiatalok s a látszólag szemük csillogásán, hangjuk forróságán, amikor a táboriút mellett verset, vagy mesét mondtak. Száraz, történeti adatok helyett hadd villantsak fel néhány emlékét úgy, ahogy megmaradt bennem, a riói „honfoglalás” emlékeiből. Rió kikötővárosa, a magyarság átjáróháza, sokan ámentek itt, kevesen maradtak meg. Magam is hamarosan elkerültem. De cserkészíngemen szeretettel és büszkén örmöm a 13-as számot.

Hogy született a csapat neve? Dipi bútorokon (pokróccal letakart ládák) üldölgéltünk az egyik első összejuvételünkön s tanakodtunk, hogy minek kereszteljük a csapatot. Mi jellemez minket? Távoli, messze szakadt szörvány vagyunk... Valóban végvár... Végvár... Eger... Szigetvár... Mari, a csapat jegyzője és pénztárosa szó-rakozottan rajzolgatott a csapatnapló

fedelén. A napló filléres brazil elemi iskolai füzet. Fedőlapján — akkori brazil szokás szerint — egy szent neve: Sao Jorge (Szent György). Mari fürge keze átalaktotta a kezdőnevet: Saody, magyar kiejtéssel: Szondy. Közfelkiáltással megszavaztuk Szondy Györgyöt, a végvári hőst...

Elindultam szép hazámból — valósággal himnuszként énekeltük táboriüzeneknél ezt a régi szép, bujdosó dalt. Mintha minden szavát a szívünkbeől téptük volna ki, annyira éreztük a valóságát. Bujdosók voltunk valóban...

De nemcsak azok. Szegények is. Akár a templom egere. Brazília csak jóval később, az ötvenes évek második felében kezdett iparosodni s Rióban nagyon gyenge volt a munkalehetőség. Alig néhány hónappal a partraszállás után, nyomorúságos állásokban küzdöttünk. Iván bá, a parancsnok már egy éve itt élt és nagyon jó állása volt: villanyszerelő inas egy német cégnél. Ezért három rend áltönye is volt. Igaz, a harmadik már kifényesedett fenekü nadrággal. A csapat első nemzeti ünnepére készültünk, 1949 október 6-ikára. Én még csak két hónapja léptem ki az emigránsok fogadó helyéről, a Virágok Szigetéről. (A költőien szép név sok nyomorúságot takart.) Ruhatáram dípi felszerelésből állott: az UNRRÁ-tól kapott két viseltes amerikai katonai nadrág és zubbony. (Ma nagyon divatos lenne.) Iván kölcsönadta az ünnepélyre harmadik ruháját, a fényes fenekü sötétét. Ebben vezényeltem a csapat szavalókórusát, háttal a közönségnek. A színpadról a reflektorfényben földöntúli fényt árasztott a nadrág, a flash-el fényképezőket majdnem megvakította...

De volt más fényességünk is. Felejtethetetlen trópusi éjszakák. A déli égbolt tündöklően ragyogó csillagjaival, amik néha olyan közeljötték, hogy a táboriút mellől felnyúlva zseberakhatuk volna őket. Félelmetesen idegen világ volt. Sehol egy megnyugtató támpont. Fű, fa, virág, állat, bogár, minden idegen: le se lehet fordítani magyarra a nevet. Karácsonykor forró kánikulában, kaktusz kinézésű karácsonyfák előtt énekeltünk és irigyeltük a kis Jézust, aki a népdal szerint járék a hidegben, nem úgy mint mi, akiknek az ingét csavarni lehetett az izzadságtól. Kuncogva, néha hangosan felröhögve olvastunk a Szövetség táborverési szabályait, övotassági intelmeit, melyek az európai erdő-mezőhöz igazodtak. A mi világunkban trópusi vadon, kígyók, félelmetes rovarok, mérges higözölgesű fák világában — vicclapnak is beillt volna. Idegen minden. Sehol egy támpont. Egy táboriüztűv busongó

hangulatában meg is jegyezte valaki: nekünk még Göncöl szekerünk sincs. Azt is az égre kellett varázsolnunk, hogy megteremtűk a magunk világot. S mikor elhamvad a parázs s elbágyadt a szemünk, láttuk is mind a hét csillagot. Mutatta az utat, mint hajdan a bellehemi csillag....

Karneval a legnagyobb riói ünnep. Négy napra megdermedt a világváros lüktetése, abbamaradt a munka. Műliók táncoltak, hőmpölyögtek az utcán. Táborba szálltunk ilyenkor. Négymillió ember ment egy irányba; tíz-húsz fiatal mentünk a másik irányba. Az első délamerikai VK tábori karneval idején a riói hegyekben tartottuk. Életem talán legjobb élményét örmöm erről a táborról. Táborhelyünkön — egy gyönyörű ösredei tisztásról — késő éjjel néhányan vezetők elmentünk egy közeli sziklafokhoz. Döbbenetesen szép látvány tárult elénk. Lenn messze a völgyben, forrt, pezsgött a katlan a karneval tüzeben, milliók örmögő táncában, fényben, pompában, talán egy-millió dob dübögött — nyögött bele az anyaföld is — talán négy-millió pár láb táncolt, de táncoltak a felhőkarcok, a dombok, a nyomortanyák, feltámadtak a halottak is a temetőben, rég elporladt rabszolgák járták sambát s énekelték egy világvárosi kórusában: bár esne három napig szabadatlanul... Mindez, ott lenn a völgyben! Itt fönn, óriási fák alatt mérhetetlen csönd, béke és nyugalom. Majdnem biblikus kép. Messze, a parázs hunyorgó fényei. Még messzebb, fönn: a csillagok. S közöttük — csak a mi számunkra láthatóan — a Göncöl.

Egyszer, évek múlva, valaki elkerült a csapatból messze északra, Bahiába. Lelkendezve írta egy levelezőlapra: Itt már látszik a Göncöl. Igaz, hogy a feje tetején áll s csak a rúdjának a három csillaga — de látszik. — Olyan örömmel írta, mintha Hódmezővásárhely szomszédságában járt volna.

Rió nemcsak a világ legszebb városa, a brazil folklór egyik nagy központja is. Megszerettük a brazil népdalt, népdalladót. A riói táboriüztűken fel-felcsendült egy-egy brazil cangaceiro-ének, betyárballada. A nép egyformán érez, szeret, szenved mindenütt. A magunkéra persze több idő-gondot fordítottunk, hiszen annak csak mi viseltük gondját a messze idegenben. Szerettem ezt a szép szokást és kár, hogy cserkészeink másuttal nem honosították meg. Hihetetlen gazdagságot adna a magyar cserkész népi talajának.

Nemcsak szegények voltunk, európaiak is. Olyanok, akiknek nem adott mindent annyira a keze ügyébe a Jó-

(Folyt. a 4. old.)

MINDSZENTY JÓZSEF

Életemben és halálában sokat írtak és beszéltek róla. A nyugati lapokban korunk legnagyobb hitvallójának nevezték.

Mi, cserkészek, nem mondtunk nagy szavakat. Csak lehatjuk fejünket és hálát adunk Istennek, hogy néhány röpke esztendőnek nekünk adta a bitorost. Mert ő minden magyart szeretett ugyan, de amerre eljárt szerte a világon agógóva kutató szeme elsősorban minket keresett. A magyar cserkészeket! Bennünk látta a jövődot.

Világotjáró útja során sokszor megtörtént, hogy lelkes szülők eleje tuszkoltak egy-egy magyaros ruhába öltöztetett gyermeket. De amikor a bitoros megszólította, a gyermekek némán néztek rá: nem tudtak egy szót se magyarul. Oh, hogy elborult ilyenkor a magyar főpap szeme!

A magyar cserkészen nem csatlódott. Örült a lelke, valahányszor köztünk járt.

DR. BÁTORI JÓZSEF

Sík Sándor után a magyar cserkészen Bátori piarista atya volt az egyik legnagyobb egyénisége. Ő volt a pesti piarista gimnáziumban mar lelkes cserkész oktató, Sík Sándor nevelte apát.

Amikor Sík Sándor egyetemi tanár lett és Szegedre távozott (1930), Pesten ő lépett a helyére és másokkal együtt megszervezte a rover-cserkésztelet.

A világ legtöbb cserkészmozgalma nem sokat tud nyújtani a gyermekkorból kinövő ifjúságnak. A magyar mozgalom viszont ifjaknak való kemény túrák, férfias mozgótáborok mellett a nemzetnevelés egyik nagy tényezője lett: a magyar népdal, tánc, művészet, szociális megújulás apostolává tette a férfivá növe cserkészt. Bátori Józsefnek ebben oroszlanrésze van.

—o—

Napsütésben indultunk Buffalóból, hogy Bátori József piarista atya cserkésztestvérünk temetésén résztvegyünk. Jó háromnegyed órai hajtásra, North Evansban volt a

a sokat szenvedett bitorosnak, hogy végigjárja a világot és megnézze szétszórta népét. És külön minket, a magyar cserkészeket.

Ha örült nekünk, tudatában volt hibáinknak is. Hibáinkat mi is ismerjük. Mindszenty József bitorost nem feledjük el és valahányszor rágondolunk, megpróbálunk javítani hibáinkon.

Épen ezért nagy a mi veszteségünk. Nagyobb, mint bárkié. Nemcsak főpásztort, hanem szerető és gondoskodó atyát veszítettünk. Mással a magyar cserkész halálával néz az Égre. Az Egek Úra megengedte

A Magyar Cserkész Szövetség idei közgyűlését Torontóban rendezték meg, — a főszálatnál dr. Némethy György elnök beszél, tőle jobbra Bodnár Gábor, Latkóczy Osváth László, balra Beodray Ferenc, Mattyasovszky-Zsolnay Miklós és Jámor Lajos. A másik kép a torontói Teleki Pál emlékünnepevényen készült.

temetés. Sokan szerettek volna velünk tartani, de munka- és iskolapár lévén, erről le kellett mondani. Tibold Kinga és Akos, valamint Kati lányom jött velem a buffaloi csapatból, mégpedig árvalányhajás sapkában. Ők vitték a piros-fehérszöld szalaggal díszített koszorút az oltárhoz.

A nagy papi segédlettel bemutatott püspöki misén angolul ment minden, de egyszer ismerős dalam ütötte meg a fulunket: „Elmegyek-elmegyek, hosszú útra me-

gyek...” — ezt játszotta egy kedves fiatal apaca orgonán.

A nyitott sírnál Kinga, Akos és Kati levették sapkájuk mellől az árvalányhaját és a koszorúba tűzték. Kati a kopersó keresztjébe is árvalányhaját húzotta, Kinga pedig a Magyar Cserkész Szövetség kopfaját helyezte a kopersóra, amit Latkóczy Osváth László cst. hozott személyesen Garfieldből. Így vetünk búcsút örökre Bátori atyától. A cserkésztlől.

Baránski Tiborné lcs.

A BUENOS AIRESI CSERKÉSZOTTHON

Megtörtént az első kapavágás és ezzel gyakorlatilag megkezdődött a buenos airesi magyar cserkészotthon építése. Kapavágás? Egyik kapavágás a másikat követte, jeleként annak, hogy az egész magyar társadalom vállalja a terhet.

Részlet egy, az ügyv. elnökhöz intézett leveléből: „... az asadot a Hungaria Egylet rendezte ugyan, mert mi időben nem tudtuk megrendezni; siettünk, hogy a munkát minél hamarabb elkezdhesük. Nagy volt a siker! Délután 3-kor sorakozót sípolt Dini. A négy csapat cserkészei felsorakoztak, egyenruhában. H. Laci mondta az ünnepi beszédet és megette az első kapavágást. Aztán a következők jöttek, ebben a sorrendben, hogy a kapavágással elkötelezzék magukat: én, mint az EMESE elnöke, Pap András, mint a Hungaria üv. elnöke, Siraki Pali bácsi, mint a Hungaria örökös elnöke, Papp Jenő, a 12.sz.cscs. fenntartó testületének elnöke, Zaha Sándor a 16.sz. cscs. fenntartó testületének elnöke, Földényi Ottó a 39.sz. és Graul Róbert a 68.sz.cscs. fenntartó testületeinek nevében; Zombory István, az építőbizottság vezetője, Vass Béla, az otthon tervezője, majd Graul Beatrix, ifj. Zana Sándor, Kerekes György és Lomniczy Alexandra a csapatok nevében... Körülbelül 400-an voltunk. Megálapodás szerint most a csapatok 5-5 millió pesoval járulnak hozzá az EMESE vagyonhoz, hogy az otthon felhúzhassuk. Némethy Gyuri és a Te tagdíjad fejében küldött csekket ezennel nyugtázom, illetve ide mellékelem a nyugtákat...”

Hogy milyen lesz a cserkészotthon? Az északi zónában működő négy cserkészcsapat mindenikének kb. 35 négyzetméter területre lesz, mint saját helyiség, mégpedig az első emeleten. A második emelet a felszerelésé, itt mindenki csapatnak külön raktára lesz. A földszinti 170 négyzetméteres majdnem teljesen nyitott részt a különböző ünnepségek és előadások részére tervezték.

Jövő számunkban bemutatjuk az otthon rajzát is.

GÖNCÖLSZEKÉR NÉLKÜL

(Folyt. a 2. oldalról)

isten, mint az amerikai népeknek. Megbecsültük a keveset. Édesanyánktól azt tanultuk: ne dobd el fiam, hajtsd össze, tedd el, még hasznát veheted. Az alma csutkját is jól lerágtuk. A szalonnabort elittük, hogy a levesbe belefőzzük. Azóta már Európát is meghódította a jogyasztási forradalom, amelyik azt tanítja: dobd el fiam, ne tartsd meg, vegyél újat. Csak a mostani válságban kezd a nyugati világ rádöbbenni: uramfia, hátha mégse olyan jó dolog a természet javait könnyedén eltékozolni. Az elmúlt években bizony egy cserkésztestvénytől sem rugaszkodtunk el annyira, mint a takarékoságától. Akik csapatszertárrakkal küszködnek, vagy tábori ebédek után a kiöntött ételt elhordják (vagy titokban elássák), jól tudják ezt. Hadd idézzem hát fel a 13-as „betonkajakát” emlékéit. Amikor még nem jölelt ki és aggodalmaskodó mamák főztek, hanem Hapek volt a tábori szakács. S ha Hapek a kimerítő napi program átnézése után aggodalmaskodva szólt volna Iván bácnak, hogy nem kellene-e a vacsorára szánt menüt (sárgarépa főzelék és fenjéknént egy virsli) felerősíteni, akkor Iván bá rögtön készen állt a válasszal: keverj bele még két kiló lisztet! Hadd lakjanak jól! — Ez a pempő reagál a cserkész hasában lévő sósavval és pepszinnel, percek alatt beton lesz belőle, és így a cserkész hasát, a gravitáció törvénye miatt, a föld felé vonzza. Ezért a cserkész nemcsak jóllakik, hanem ezt határozottan érzi is. Ilyen elveken nevelkedve, a csapat tagjai nem voltak

Lomniczy Alexandra kapavágása, ami valójában ásonyom.

valogatások s néhány ifjú vezető, mint HátÉ és DeGé, a repeta művészetét a hexapeta és heptapeta tökélyére fejlesztették. De ki ne emlékezzen a 13-asok „augsburgi jekete napjára”, amikor Hapek délen odaköszölte a betont? Morogva evett a nép, fele maradt. Ha azt hiszik, hogy Iván bá kidobta a maradékot, hiába írtam le az eddigieket. Gondosan félretettette vacsorára. Ezt már ez az edzett nép is nehezen viselte el. Fenyegető morgások hallatszottak mindenfelé, parasztlázadással beszéltek, Dózsa György nevét emlegették s azt, hogy hová fogják Hapek és Iván bá felnevelt testét kiszágelni. A délután fénypontja hadijáték volt, messze a tábortól. Iván bá kiadta a parancsot Hapeknek: főzzél pörköltet. S reszkető kézzel maga osztotta ki a húsadagot hozzá, ami Samu bácsi ajándéka volt, mint minden a táborban. S Hapek a táborúzt parasznál elkezdte az ősi szertartást, a majdnem válságos ceremóniát: bográcsban főzést. S mire a had megtért a hadijátékba, mennyei illatok úsztak a tábor fölött: borjúhús, fűszerek és párlódó zöldek földöntúli illata. A szemekben a megbocsátás és majdnem bárgyú boldogság fényei úsztak: Iván bá megbánta bűnét. Sorakozó vacsorához! Soha ilyen lelkes jöjjel Jézust még nem vezényelték. S ekkor megszólalt Iván bá kicsit vontatott hangon: először megesszük a déli maradékot. S akik megerőlték a maradékot, utána pörkölttel elnyomtatjuk. — Félélményes szendvicst adtunk. Aztán összevisszament a szemek. Egy irtózatosságtól és féltől magukat az immár kétszeres és háromszoros pempőre. Multipetéval percek alatt ártágták magukat rajta s minden belső pórával és félreálló kasszá lelték a pörkölt mellé.... Nem, en a társaság, nem volt elkényeztetve. Cserkészeire sem autót hordták őket a szülei. Gyalog mentek le a villamosmegállóra s ott szedgette fel őket Nusi, a megszélesített időpontban....

Mindezek persze nem a történetirók hiteles följegyzéseiből valók, hanem a nép egyszerű meséi, regösök és hegedősök csacska fecsegése. Ne is higgyétek el! A benne szereplő személyek soha nem léteztek. S még ha léteztek is, egy nagy homály jött már régen s úgy szétszórta őket, kit Sao Paulóba, kit Amerikába, kit Európába, hogy még a madár se lel a nyomukat. Csak a Göncölszekér maradt meg utánuk, valahol a Császár Asztalának lapos csúcsa fölött. De csak cserkészek láthatják! Táborúztak után, mikor már elhamvad a parázs és elbágyadtak a szemek. Olyankor jól látni mind a hét csillagát. Mutatja az utat....

EGY SZEMLEÚT TANULSÁGAI

Részben szokás, részben muszáj: Gábor bá minden hosszabb útja végén leül a MCs szerkesztőjével egy kis eszmecsere. Nem is annyira eszmecsere! Gábor bá elmondja színesebb élményeit s azokból ilyenféle beszámoló alakul a lapban.

Ez a mostani hosszabb, mert az üv. elnök rendkívül sokat „futkározott” az év első felében.

Brazília

— Jóideje nem voltam ott, most vezetőképző tábor rendeztek, ezt ellenőriztem és előadást is tartottam.

— Hányan voltak a táborban?

— Úgy 140-en gyűltek össze Dél-Amerika különféle országaiból, valamennyien a tízes évek végén és a huszas évek elején levő fiatalok.

— A vezetőképzésben nem talál semmit, ami eltér volna, teszem fel az északamerikai képzéstől?

— Nem. De nem is vártam, hogy valami efélet találjak. A cserkészt demokratikus intézmény, a Szövetség megadja a módot, hogy minden csapat és mindenki végezze a munkáját — tehát úgy cserkészkedjen ahogy neki tetszik. A vezetőképzés az egyetlen, amiben semmi más elfordulást, magántörékvést nem tűnik. A vezetőképzés egy-egy országra a világon. Bárhol rendeznek vezetőképzőtáborot, ott megjelenik a Szövetség egyik megbízottja, hogy a munka menetét figyelje és erről a központnak jelentésben számoljon be.

— Ezek a fiatalok már mind-mind ott születtek Brazíliában, vagy valamelyik más délamerikai országban, — magyar öntudat dolgában mit tapasztaltál?

— Szeretik szülőhazájukat, az országot, melyben felnőttek. Ám, etől függetlenül öntudatos magyaroknak vallják magukat. És hogy mennyire így van, csak egy példát. Mikor megérkeztem Brazíliába, ezek a fiatal vezetőjelöltek angolul szólítottak meg. Volt ebben valami huncutság is. Megkérdeztem őket, ugye nem az itteni iskolákban, intézetekben tanultak angolul? Tudtam, ugyanis, hogy a brazil iskolákban az oxfordi angolt tanít-

ják, ezek a fiatalok pedig kitűnően ismerték az amerikai nyelvjárást, a slang használatától sem „riadtak vissza”. Kiderült, hogy valamennyien Észak-Amerikában születtek, Connecticutban, New Yorkban, akadott kanadai (montreali, torontói) származású is... Brazília most óriási fejlődési lendületben van, a világ minden tájáról hívja a szakembereket, — ezeknek a fiataloknak az apját, — ezért van az, hogy ebben az országban zömmel olyan

cserkészekkel találkoztam, akik valahol másutt születtek. Az volt a ritka eset, ha valaki Magyarországon született.

— Hol volt ez a vezetőképző tábor?

— Sao Paolotól délre úgy 200 kilométernyire, a neve Campos De Jordán, a brazil Svájc. Hegyek közt van, kellemes az időjárás, trópusi hőségre szól sincs, esténként mindenki melegebben öltöztött, mint nappal, különben megvette az Isten hidege.

(folyt. a következő old.)

Buenos Aires: Érettségizők, szóbeli előtt.

VEZETŐKÉPZÉS DÉL-AMERIKÁBAN

Campos de Jordano helység mellett, több mint 130 résztvevője volt a „Szeretet-Tábor”-nak ami az egész kiscserkészvezető képzés, kiscserkész és magyarságismereti tábor összefoglaló kerete volt. Dr. Gácsér Imre csst. vezette, mint a II. kerület parancsnoka.

A kiscserkész vezetőképző tábor parancsnoka Szabó Csabáné cst. volt, a kcs. öv. tagozat — fiú altábor — parancsnoka Hársi Ernő cstj., a leány altábor parancsnoka Hársi Sári, a kcs. st. tagozat — fiú altábor — parancsnoka Szabó Csaba cst., a leány altábor parancsnoka Dömötör Gáborné cst. A kiscserkész — gyakorlótábor — parancsnoka Pillér Gedeonné csst. Magyarságismereti tábor parancsnoka Kokron Sándor-né cst.

A hivatalos vezetőképző tábori jelentésekben szereplő kiképzőkön

kívül mint magyarságismereti előadók működtek: Molnár Ilona cst. a 13. Szondy (rio-i csapat) pk.-a, Kún Tamásné a „Bezerédi Amália” magyar iskola (40. Zrínyi K.) otthon képzett tanárnője, a GH-t Bálint János öregcserkész (40. Zrínyi K.) látta el, a konyhaszolgálatot pedig Gelencsér Gáborné, Nagy Mihályné és Jókuthy Gyuláné, a titkári teendőket Ráth Iluska stj. (40.) végezte, a műszaki teendőkben Bereg Attila st. (25 Szt. Imre) és Kiss Imre öv. (40.) segédkezett.

Kcs. segédtszti táborot végeztek 16-an: 9 leány- és 7 fiújelölt; Kcs. öv. táborát végeztek 22-en: 15 leány- és 8 fiújelölt; Magyarságismereti vizsgát tettek: földrajzból négyen — 2 fiú kcsst. jelölt, 1 leány kcs. st. jelölt és egy leány kcs. öv.; történelemből: 1 kcs. st. jelölt leány; 3 kcs. öv. leány és 1 kcs. öv. fiú.

– Szóval magyarul tudnak ezek a fiatal vezetőjelöltek?

– Mostanság általában cserkészek és nem cserkész fiatalok ajkán kopik a magyar nyelv. A szülők most nem törődnek annyit a magyar nyelv megőrzésével, mint tették régebben. Ebben a vonatkozásban a brazil vezetőképző tábor oázisnak számít. Igaz, hogy a táborban a cserkészek legjava volt. De akkor is. Biztos vagyok, hogy minden braziliai magyar cserkészcsapatban híven őrzik és ápolják a magyar nyelvet.

– Különös élmények?

– Találkoztam a táborban egy kislánnyal, aki végül is első lett... Érdeklődésemre kiderült: a kislány valahol Észak-Braziliában él, magyar barátok nélkül, évenkénti nagy élménye a cserkész-tábor, melyre szívvel-lélekkel készül. Magyarul. Most vezető lehetne, de ahol él nincs magyar cserkész. Egyetlen gyermek. Kitűnően ír, olvas magyarul. Nemcsak kitűnően a szó megszokott értelmében: majdnem akadémiai szinten. Persze, a nagyszerű szülőké az érdem! Ezeket nem fogta el a „minél gyorsabban beolvasd” metelyes láza. Adassék nekik és a hozzá hasonlóknak tisztelet... Van egy másik történetem is. Nyolc éves körüli kislány settenkedett körülöttem, lépten-nyomon belebotlottam és aztán nagy barátságot kötöttünk. Búcsúzáskor azt mondtam neki: köszöntöm édesanyját és gratulálok, hogy ilyen nagyszerűen megtanított magyarul. A körülállók mosolyogtak és a kislány elmondta kissé felszegen, hogy édesanyja nem magyar, apja taníttatta. Ritka eset, de ilyen is van.

– Olyan ritka, mint a legendás fehér holló.

– Volna még egy történetem a cserkész-tisztról, aki különben Észak-Amerikában is járt, a vezetőképesítést itt szerezte meg. Elmondta nagybáratosan, – bár nem csekély humorérzékkel –, hogy ő sohasem hívták a saját nevén. Régebben így köszöntötték: „Ahá, te vagy Gyesza bá fia.” Később, mikor megnősültem és a feleségem vezetőszerepet játszott a magyar kolónia életében, így utaltak rám: A Panni férje. Az előbb hozzám jött egy kis fiú és rámszólt: Tu-

Argentina: A 39. lcs. Tátika és Hóvirág őrs.

Argentina: A 39. Magyarok Nagyszonya lcs. tagjai.

dom ki vagy! Te vagy Matyinak az apja. Szóval voltam már az apám fia, a feleségem férje és most vagyok a fiam apja. Leszek-e valaha én? Nem valószínű.”

Argentína

– Braziliából mentél át Argentínába?

– Igen, csupa kitűnő benyomásom, élményem volt. Hat magyar cserkészcsapat működik Argentínában, ebből négy Buenos Airesben, a fővárosban. Az argentin gazdasági helyzet nem valami rózsás, de a négy buenosi csapat most fogott össze, hogy állandó otthont építsen magának. Nem akármilyen, – emeletes házat!

– Magyar cserkészház lesz, Gábor?

– Igen, mint ahogy van cserkészház Garfielden (N.J.), New Brunswick (N.J.), vagy Ausztráliában (Sidney). Másutt a világon is vannak magyar cserkészházak, otthonok.

– A magyar cserkészet egy kis különvilág a nagyvilágban, – tapasztaltál-e valamit, hogy a cserkészek tovább is megőrzik a kapcsolatot egymással?

– Kétségtelen, hogy a család, a magyar család a megtartó erő... Egy nagyon messze működő cserkészcsapatunk statisztikájából idézek: „Tíz év alatt csapatunkból 25 lány ment férjhez, ebből 22 magyarhoz.” Ez csak azért is szívetmelegítő, mert család, magyar család nélkül nincs magyar cserkészmozgalom. Nem lehet. A cserkészet legkisebb egysége az órs. Maga a család is – cserkész szemmel: órs. Régebben úgy volt, hogy a családból csak egy cserkészkedett, rendszerint a férj, illetve apa és ezt a feleség elfogadta, eltűrte, mint amin ugyse lehet változtatni. Manapság mindinkább az a helyzet, hogy az asszonyok is tevékenyen bekapcsolódnak a cserkészmunkába és – ne haragudjanak a férfiak – néha értékesebben. Most vannak olyan cserkészcsapatok, ahol a férj vezeti a fiú- és a feleség a leánycserkészcsapatot. Van olyan helyzet is, amikor egy családból a fiú – immár felnőtt – vezeti a fiú-cserkészcsapatot és nővére a leánycserkészcsapatot. Van olyan város, ahol az apa a fiú- és a leány-cserkészparancsnok. Aztán: ahol az anyós a lányparancsnok és a nő a fiúparancsnok...

– Simán utaztál?

– Nem mondhatnám. Elutazáskor New Yorkban úgynevezett „szabad rezervációt” kértem, hogy visszafelé jövet arra a gépre szállhassak, amelyikre akarok. Ez sok esetben be is vált. Amikor élni akartam a jogommal – Buenos Airesben – közölték velem, hogy ebben a hónapban már nincs hely, mert az összes légijáratot kivontak egy csomó gépet a forgalomból. Nem volt inyemre, hogy a jövő hónapig várjak. Mentem Poncius-tól Pilátusig, mindenki sajnálta, mindenki megmagyarázta a légijáratok új politikáját, hogyhát nem akarnak félig üres gépeket indítani, stb. Nem tehettek semmit. Végül is kénytelen voltam hazatelefonálni és New Yorkban a Pan American-nél dolgozó ismerőseim révén egy rezervációt szerezni... Így kerültem haza.

A new-yorki leánycsapat regősei útra kerekedtek azzal a határozott céllal, hogy meglátogassák Domján Józsefet, a színes fametszetek világhírű művészeit. Domján József regényes helyen él, New York állam egyik előkelő és zárt közösségében, Tuxedo Parkban. Néhány évvel ezelőtt porráégett a művész háza, elpusztult minden alkotása, ami nem került korábban múzeumokba, vagy magángyűjteményekbe.

De Domján József ez a szinte példátlan akaraterővel rendelkező művész új házat építtetett a régi helyén és azt megtöltötte új alkotásaival, – színes fametszetekkel, gobelinekkel, – az utóbbiakat az ő tervei szerint szőtték Franciaországban, ennek a nemes és elmúlt évszázadokban gyökerező iparnak mostani művelői.

Képeinken: Domján József szép magyar viseletet öltött, hogy ezzel is emlékeztessék tegye a lá-

A new-yorki regősök

Domján Józsefnél

tásaival, – színes fametszetekkel, gobelinekkel, – az utóbbiakat az ő tervei szerint szőtték Franciaországban, ennek a nemes és elmúlt évszázadokban gyökerező iparnak mostani művelői.

Képeinken: Domján József szép magyar viseletet öltött, hogy ezzel is emlékeztessék tegye a lá-

togatást. Aztán Domján József be-szélt a cserkészlányoknak önmagáról, művészi pályájának kialakulásáról, annak különféle állomásairól. „Új magyar művészet született Amerikában” – mondta egy helyen Domján, aki aztán – feleségével együtt – bemutatta: hogy jön létre a színes fametszet?

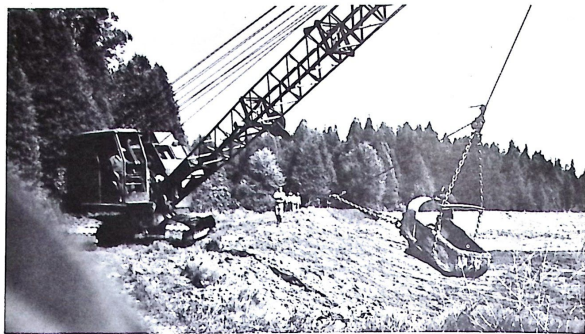
A cserkészlányok elbűvölten lesték a Mester minden szavát. Ez és a Domján házaspár vendégszeretete valószínűleg kitörülhetetlen nyomot hagy a lányok lelkében. A regősöket elkísérte jóbarátjához, Domján Józsefhez a MCs szerkesztője is.

ALAKUL A JUBI-TÁBOR SZÍNHELYE

Kotrógépek marják a földet, embercsoportok járnak jobbra-balra, törik a fejüket, mások fát irtnak, egyengetnek, mérckélnek, de már kész a tó, ami kb. ezer cserkész vízellátását biztosítja a Toronto melletti Teleki Pál Parkban, ahol az idén megrendezik az észak-amerikai jubi-tábort, augusztus 14-ike és 24-ike közt.

És a semmiből egy barakk-ház is létesült, biztosan a kiscserkészeknek. Lehet, hogy végül mégis más lesz a rendeltetése. Még minden meglehetősen „cseppfolyós” a Teleki Pál Parkban, de mire ezt a lapot olvassátok, bizonyára már más lesz a kép: nagy iramban alakul a jubi tábor színhelye.

Európai képeslap

a kiscserkész vezetőképzésről, vagy annak inkább a vidám oldaláról, amikor az embernek már kedve van fényképezni is. 1. A tábori „plim-plim” zenekar főpróbája. 2. Gyakorló vezetőjelöltek: szűke a doboz, vagy nagy az orr? 3. A „paripák” és a számadó. 4. Panni: a népmese.

CSERKÉSZVEZETŐ KONFERENCIA EURÓPÁBAN

A bonni Venusberg öreg fái alatt vidám, lelkes társaság találkozott: Tíz európai ország 106 cserkészvezetője. A kívülről szemlélő nem is hinné, mennyi áldozat, ragaszkodás jelzi egy-egy ilyen tanácskozás lét-rejtfét. Hiszen ha csak a stockholm, a párizsi vagy a bécsi cserkészvezetőkre gondolok, akik időt, anyagi áldozatot nem kímélve jöttek el ere a megbeszélésre! De itt találkoztunk Genf, Zürich, Graz, Brüsszel, Linz, Köln, Stuttgart, München, Heidelberg, Frankfurt, Hollandia cserkészvezetőivel éppen úgy, mint a kastli magyar gimnázium fiatal vezetői gárdájának népes küldöttségével. A fiatal vezetők nagy száma jelezte a fiatalág, — az itt kinn született fiatalság nagy érdeklődését a magyar cserkészet iránt.

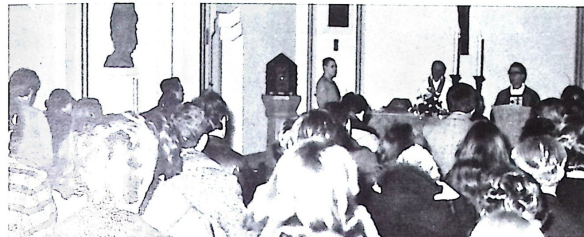
akik kezdeményezése nélkül talán már nem lenne magyar cserkésztünk a nagy világban. De legalább ilyen nagy értéke volt ennek a konferenciának a fiatal, nagyrészt már itt kinn született vezetők kezdeményezése, sokrétű felszólalása az előjövő munkát illetően. Az ünnepélyes megnyitás első perceiben Kölle Gyurkabá, a kerületi parancsnok adott visszajelzést a múlt, köszöntve a megjelenteket, a különböző egyesületek vendég képviselőit, majd átadta a szót Szabó Ödön kerületi helyettes parancsnoknak, aki német nyelven üdvözölte a magyarul nem tudó vendégeket, élükön Walter Klörtl, a Kat. Int. Jugendwerk képviselőjét. Walter Klörtl beszédében és előadásában kitért a külföldön élő magyar fia-

Az edmontoni (Kanada) 26. sz. Prohászka Ottokár cserkészcsapat március 15-én ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. Az ünnepélyen megjelentek: Jámbor Lajos bá' az V. Kerületi Parancsnok, a calgaryi cserkészcsapat vezetői, leány és fiú tagjai. A helybeli lengyel és ukrán cserkészcsapatok vezetői és cserkészei is megtszitteltek jelenlétükkel.

Az ünnepély egyik kiemelkedő pontja volt, amikor az albertai kormány egyik képviselőjének Mind-szenty bíboros emlékiratának angol kiadását ajándékoztak.

Az ünnepély befejeztével calgaryi vendégeink és az edmontoni cserkészek hangulatos benti tábor-tíz mellett töltötték el az estét.

Molnár Emőke cstj.

Kiegészítő pillanatfelvételek címlapunkhoz.

Az idei év a magyar cserkészet ünnepi éve, az alapítás 65 éves, a kinti munka 30 éves jubileuma, — különös fényt adott ennek az összejövetelnek. Emlékezni a múlt, ősekre, alapítókra, a vesztett háború utáni újrakezdésre, azokra

talál s egyben a különböző kelet-európai menekült nemzetek fiatal-ságának nagy problémájára: „Meg-maradni, elszigetelődni, beolvasni” címmel. Nagy tetszéssel fogadott előadása után a konferencia elha-tározta, hogy a témát munkacsoport-

Gyurkabá, a kerületi parancsnok komoly gondokba merülve hallgatja ebéd közben a csevegést.

EURÓPAI TÁBOR DÉLTIROLBAN

Felejthetetlen volt. Európa minden részéről érkeztek a cserkészek: Stockholmból, Párizsból, Zürichből, Bernből, Luganoból, Bécsből, Grazból, Kölnből, Frankfurtból, Heidelbergből, Kastleből. Sőt Amerikából és Kanadából is.

A magyar cserkészek valósággal megszállták a 2225 méter magas Klausberget.

Felejthetetlen nappalok és esték. Nappal sielés (kezdőknek sí-iskola volt) este pedig táborúzó.

Gyurkabá az európai parancsnok szervezte ezt a Tátrának nevezett

tábor, az Ahrntal mesés szép völgyében, Szentjakabfalván.

1. Pensió Jungmann — 200 magyar cserkész tanyája!
2. Vidám énekszó —
3. Gyülekezés —
4. Lesiklás 2300 m-ről —
5. Izlik a csirke, Lacika?
6. János bá csirkéi pirolnak —
7. Esténként vidám az életünk! Előadások, ének, játékok —
8. Fáklyafényben, imával búcsúzzunk! Viszontlátásra jövő télen a KARPÁT téli táborban!

A NYUGATI PARTOK

Bodnár Gábor ügyvezető elnök úgy jár-kel a világban, mint az Orbán lelke, — délamerikai újtárról alighogy hazatért, elröppent a nyugati partokra, hogy résztvegyen a Csendes-óceán melléki cserkész-csapatok évi tisztí konferenciáján. Fáradt és kimerült. De közölte, kénytelen pár nap múlva elmenni Torontóba (Kanada) is, merthát így, úgy...

— Honnét gyűlték össze a tisztí konferencia résztvevői?

— San Francisco, Los Angeles és Vancouver (Kanada) cserkészvezetői gyűlték össze, mintegy harmincan, mint a csapatok képviselői.

— Hány csapat működik most a Csendes-óceán mellékén?

— Összesen hét. Nagyon lelkesen, nagyon eredményesen dolgoznak. Ezt mutatja az is, hogy hajlandók jelentős pénzáldozatot vállalni, ilyen nehéz gazdasági viszonyok közt. Több, mint százán készülnek résztvenni onnét a Torontó környéki augusztus 14-ike és 24-ike közt megrendezésre kerülő jubileumi táboron. Ez ez nem csekély áldozat, mert fejenként csak az utólkötség 250 dollár.

— Ők a „széleken” élnek és az ember azt hihetné, hogy valamilyen zárkózottabbak, nem vágnak közös találkozóra...

— Ellenkezőleg. Éppen azért, mert messze élnek, égő vágy fogja el őket, hogy belekerüljenek a központi vérkeringésbe, a nagy közösségbe. Vezetőiket minden esztendőben elküldik a Buffalo melletti Sík Sándor Cserkészparkba, ahová nemcsak Észak-Amerika, hanem az egész világ magyar cserkészvezetői (és jelöltjei) elzarándokolnak, esztendőről esztendőre.

— Bizonyosan előfordult a tisztí konferencián ott a nyugati partokon is az egységes vezetői képzés, az együvé tartozás...

— Hogyne, előfordult és újból megállapítottam: a mi nagy összességünkbe tartozás köztük még szentebb érzéseket vált ki, mint azok közt, akik mindig benneélnek a vérkeringés főáramvonalában. A konferenciát nagyon szép helyen rendezték meg, a magyar bencés atyák porta del valle-i középisko-

lájában, amit néhány magyar bencés atya alapított és vezet most is. Ultramodern épületek összessége ez a középiskola és a magyar bencések mellett más nemzetiségű atyák és testvérek is működnek ott. Egy indus szerzetes testvér aki magyarul elég jól beszélt, szorgoskodott, hogy a gyűlés résztvevőinek mindenük meglegyen.

Egy nyugatkanadai tábor

(Az alábbi — megcsonkított — beszámoló régi, — nem fért bele a múltkor lapba. Megkésve — legálább részben — pótoljuk a hibát, már csak azért is, mert oly ritkán kap az MCs hírt a nyugatkanadaiakról. A szerkesztő örült volna néhány jó fekete-fehér fényképnek is.)

Hely: British Columbia, Peachland, Okanagan völgy.

Résztvevők: A vancouveri 21 sz. Apór Vilmos cscs., 60 sz. Ráskai Lea lcscs. és a Calgary-i 73 sz. Patrona Hungariae lcscs.

Létszám: 59 cserkész, 8 vezető.

...Az utolsó előtti napon került sor hegyi túránkra mikor a tábor

felett emelkedő, tavaly „Feri hegy”-nek eresztelt hegyet másztuk meg és mindenki maga süttötte, füstölte az ebédjét. Am, amit mi süttöttünk annak nevét én nem tudom meghatározni, mégis jó volt.

Táborúzóink minden este látogatással gyarapodtak. Közele magyar barátaink (ők szervezték a táborhelyet számunkra már tavaly is a „Gödöllő” táborra) ülték-álltak-térdelek velünk már ahogy éppen a táborúzó vezető, a calgary-i Buzogány Judit dirigált bennünket a színes és élvezetes táborúzó programok során.

Lelekipásztorunk a szeretett vancouveri Ugrin Atya volt.

Új cserkészekkel is erősödöttünk. Az Okanagan völgy magyar fiataljaiból alakítottunk egy őrsöt, a „Tulipán”-okat. Lékó Kati lett őrsvezetőjük.

Az utolsó estén tábori mise során fogadalmújítással erősítettük meg magunkat, hogy jobb-magyarabb cserkészek legyünk.

A búcsú nehéz volt, hiszen ott kellett hagyni szép táborunkat. Búcsúztunk calgary-i, okanagani cserkészpajtásainktól, minket mindenben segítő okanagani magyar barátainktól, akiket nagyon megszerettünk.

Marshalek Robert (Bocs őr)

ÉJFÉL UTÁN KÉT ÓRA, ZUHOZ AZ ESŐ . . .

„...és én kénytelen vagyok abbahagyni a levélírást, mert Krisztina rosszul lett. Jól kezdődik a tábor, látom, hogy nagy kórház lesz belőle, de hát jó alkalom, hogy betegápolást gyakoroljunk. Nyakig vagyunk a sárban, de már meg is szoktuk.

Szeretném megírni Neked, innét Dél-Amerikából, hogy nagyon komolyan veszem a cserkészetet és sokat gondolkodom azon, amit a magyarságnévelésről mondtál. Ezt én is fontosnak tartom, mert én is magyarnak tekintem magamat és büszke vagyok rá. Nagyon sokat kaptam a cserkésztől és ezt mind tovább kell adni; már is ezt csinálok.

Köszönöm a sok fáradságot és áldozatot, amit Ti hoztatok (pl. Te és Imre bá), mi egész vagyont kaptunk...

39. lcscs.: A napos őr.

Magyarok Nagyasszonya, 39. lcscs.: táncmulás.

CSERKÉSZBOLT

P. O. Box 85, Garfield, N. J. 07026 U. S. A.

Magyar Cserkészszövetség Szabályai	\$.50
Vezetőképzés Szabályai50
Cserkészkönyv I.	3.00
Cserkészkönyv II.	3.00
Cserkészkönyv III.	3.00
Cserkészkönyv I-III. kötve	9.00
Leánycserkészkönyv	3.00
Kiscserkészek könyve I. (nyomás alatt)	
Kiscserkészek könyve II.	2.00
Kiscserkész vezetők kézikönyve	2.00
Őrsvezetői velemjáró	2.00
Őrsvezetők tanácsadója	2.00
„Kalocsa” segédlet a regőstáborok anyagához	2.00
Különpróbák	2.00
Játékos és tábortüzi könyv	2.00
Fogadalomtétel „EMLÉKLAP”25

MAGYAR TANKÖNYVEK:

Kis Magyarok Első könyve	5.00
Tóth Veremund: Vázlatos magyar történelem	2.00
Horváth Ferenc:	
HAZÁNK: Olvasókönyv és magyar nyelvtan	8.00
Horváth F. és Kassai A.:	
Virágoskert: Olvasmányok a magyar irodalomból	7.00
Népdalgyűjtemények darabja	1.00

Magyar Cserkész Hungarian Scout

A Hungarian youth magazine, published by Hungarian Boy Scout Association, Inc., a nonprofit organization. • Subscription: \$4.00 yearly.
Address: Magyar Cserkész, P.O. Box 68, Garfield, New Jersey 07026.

Editor-in-Chief: Ferenc Koréh

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Koréh Ferenc
83 Grove Street
Englewood, N.J. 07631, U.S.A.

KIADÓHIVATAL

PO Box 68, Garfield, N.J. 07026 USA
Kiadóhivatali vezető:
Kerkay Lászlóné

KÜLFÖLDI KÉPVISELŐK

Ausztrália: Faith Ferenc, 20 New Rd.
Oak Park, Vic. 3046
Európa: Padányi Erzsébet, Grund-
steingasse 37/II., Wien, XVI. Aust.
Kanada: Jámor Lajos, 682 North-
cliffe Blvd., Toronto, Ontario
Argentina: Linquistné, Dénkó An-
drea, Rawson 40-P.B. "E", Bs. As.
Brazilia: Piller Gedeonné, C.P. 8730,
Sao Paulo
Venezuela: c/o Creole Petroleum,
Győri István, Aptdo. 889, Caracas

HUNGARIAN BOY SCOUT ASS'N

P. O. Box 68
Garfield, New Jersey 07026

Return Postage Guaranteed

Non-profit Org.
U. S. Postage

PAID

Garfield, N. J.
Permit No. 204

PRINTED MATTER

Address Correction Requested